

FISIOTERÀPIA EN ESPECIALITATS CLÍNiques II

Dades generals

- **Curs acadèmic:** 2014-2015
- **Descripció:** Aquesta assignatura basa els seus continguts en les afeccions neurològiques i el seu tractament de fisioteràpia. Abarca els processos neurològics de malalties degeneratives i de lesions cerebrals adquirides. També dedica una unitat didàctica a la neurologia infantil i els processos patològics del desenvolupament psicomotor. Integra altres unitats didàctiques dedicades a la geriatría, tractament del sol pelvià, tractament dels grans cremats i tractament dels pacients amputats.
- **Crèdits ECTS:** 6 OBLIGATÒRIA
- **Idioma principal de les classes:** Català / Castellà
- **S'utilitza oralment la llengua anglesa en l'assignatura:** Gens (0%)
- **S'utilitzen documents en llengua anglesa:** Competència Bàsica (10%)
- **Durada:** Anual
- **Curs:** 3r
- **Professorat:** [YOLANDA VERGÉS FORÉS](#); [JOAQUIM RENU BAHIMA](#); [ALBA AIXENDRI](#); [SUSANNA CHERTÓ](#); [CARMELO FERNANDEZ RAMOS](#)

Competències

Competències específiques:

A25 Valorar l'estat funcional del pacient / usuari, considerant els aspectes físics, psicològics i socials, per a això haurà de: a) rebre el pacient, recollir i valorar les dades subjectives manifestades per l'usuari i / o les persones significatives del seu entorn; b) aplicar els procediments adequats de valoració en fisioteràpia, la qual cosa inclou executar les proves elèctriques i manuals destinades a determinar el grau d'afectació de la innervació i de la força muscular, les proves per determinar les capacitats funcionals, l'amplitud del moviment articular i les mesures de la capacitat vital; c) identificar les dades i descriure les alteracions, limitacions funcionals i discapacitats trobades reals i potencials, d) registrar de forma sistemàtica les dades significatives de la informació recollida i expressar de forma correcta en la història clínica de fisioteràpia.

A27 Dissenyar el Pla d'Intervenció de Fisioteràpia. Elaborar un Pla específic d'Intervenció de Fisioteràpia utilitzant habilitats de resolució de problemes i raonament clínic: d'acord amb els recursos disponibles; formulant els objectius d'intervenció amb l'usuari i, si escau, amb les persones significatives del seu entorn, recollint les seves expectatives respecte a l'atenció, seleccionant els protocols o procediments més adequats a l'atenció planificada i atenent els criteris d'adequació, validesa i eficiència.

A28 Executar, dirigir i coordinar el Pla d'Intervenció de Fisioteràpia, atenent al principi de la individualitat de l'usuari i utilitzant les eines terapèutiques pròpies de la fisioteràpia, és a dir, el conjunt de mètodes, procediments, actuacions i tècniques que mitjançant l'aplicació dels mitjans físics curen, recuperen, habiliten, rehabiliten, adapten i readaptar les persones amb deficiències, limitacions funcionals, discapacitats i minusvalideses; prevenen les malalties i promouen la salut a les persones que volen mantenir un nivell òptim de salut. Això implica establir i aplicar els mitjans físics terapèutics en els tractaments que es presten als usuaris de totes les especialitats de medicina i cirurgia on sigui necessària l'aplicació dels mitjans esmentats. Dissenyar i aplicar exercicis terapèutics, amb mètodes especials, per a les malalties i lesions cardiorespiratòries, ortopèdiques, traumatològiques, pediàtriques, reumatològiques, geriàtriques, neurològiques, pneumòleg, esportives, així com per les alteracions del raquis, la incontinència urinària i fecal i els exercicis maternals prepart i postpart. Dissenyar i aplicar els procediments de cinesiteràpia, mobilització, manipulació, massoteràpia, teràpia manual, osteopatia, quiropràxia i la resta de tècniques manuals. Dissenyar i aplicar les diferents modalitats de electroteràpia, termoteràpia i crioteràpia, fototeràpia, ultrasonoteràpia, vibroteràpia, magnetoteràpia, ergoteràpia i pressoteràpia. Dissenyar i aplicar les diferents modalitats d'hidroteràpia, balneoteràpia, climatoteràpia, talassoteràpia, etc. Dissenyar i aplicar les diverses modalitats dels mètodes i tècniques terapèutiques

reflexes així com d'altres teràpies manuals específiques, alternatives o complementàries afins al camp de competència de la fisioteràpia. Establir i aplicar el tractament en grups a usuaris amb problemes similars. Fomentar la participació de l'usuari i la família en el seu procés de recuperació. Prevenir i evitar els riscos en l'aplicació del tractament. Establir el pla de pautes que ha de seguir durant el tractament.

A29 Avaluat l'evolució dels resultats obtinguts amb el tractament de fisioteràpia amb relació als objectius marcats i als criteris de resultats establerts. Serà necessari: definir i establir els criteris de resultats, realitzar la valoració de l'evolució del pacient / usuari, redissenyar els objectius segons la valoració, si cal, i adequar el pla d'intervenció o tractament als nous objectius, si escau.

A31 Proporcionar una atenció de fisioteràpia de manera eficaç, atorgant una assistència integral als pacients / usuaris, per la qual cosa serà necessari interpretar les prescripcions facultatives; preparar l'entorn en què es durà a terme l'atenció de fisioteràpia perquè sigui confortable, mantenir informat al pacient del tractament que se li aplica, explicant les proves i maniobres que se li practiquen, la preparació que requereixen i demanar-li que col·labori en tot moment, registrar diàriament l'aplicació de l'atenció en fisioteràpia, l'evolució i els incidents, identificar signes i símptomes d'alteració de les funcions biològiques relacionats amb l'atenció de fisioteràpia, controlar i interpretar els signes vitals durant l'execució del tractament diari, orientar les activitats i l'actuació en relació als pacients / usuaris, del personal no sanitari i subaltern, i avaluar la pròpia atenció proporcionada als pacients / usuaris.

Competències transversals:

B1 Aprendre a aprendre

B5 Treballar en equip de forma col·laborativa i responsabilitat compartida en un equip de caràcter interdisciplinari mostrant habilitats en les relacions interpersonals.

Competències nuclears:

C2 Utilitzar de manera avançada les tecnologies de la informació i la comunicació.

C3 Gestionar la informació i el coneixement.

C5 Comprometre amb l'ètica i la responsabilitat social com a ciutadà i com a professional.

Resultats d'aprenentatge

1. Conèixer el procés d'envelliment
2. Conèixer els sistemes de classificació de la gent gran
3. Conèixer la patologia de l'envelliment
4. Conèixer les característiques i els problemes del pacient amputat, i saber aplicar les tècniques adequades.
5. Dissenyar programes basats en l'exercici terapèutic en base a la comprensió dels canvis de la funció motriu que comporta l'envelliment.
6. Analitzar moviments humans normals i patològics i dissenyar estratègies de normalització dels moviments anormals susceptibles de ser corregits.
7. Identificar els punts comuns dels diferents mètodes d'exercici terapèutic en fisioteràpia i les diferències.
8. Conèixer el procés de l'embaràs i el part
9. Saber dissenyar i aplicar el pla de tractament pel pre-part, part i post-part
10. Conèixer les causes d'incontinència
11. Conèixer i saber aplicar les tècniques de Fisioteràpia en els pacients amb incontinència d'orina i fecal
12. Conèixer les característiques del pacient neurològic adult i pediàtric
13. Conèixer el desenvolupament motriu del nen.
14. Saber valorar un pacient amb patologies neurològiques i confeccionar un programa de treball.
15. Conèixer les adaptacions i ajudes tècniques ortopèdiques per millorar l'autonomia del pacient neurològic.

Continguts

UNITAT DIDÀCTICA I: FISIOTERÀPIA NEUROLÒGICA

- 1.1 Concepte de neurorehabilitació.
 - 1.1.1 Concepte de discapacitat motriu/ Diversitat Funcional.
 - 1.1.2 Classificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i de la Salut (CIF) - OMS
 - 1.1.3 Descripció de les principals limitacions dels pacients neurològics
- 1.2 Examen neurològic i proves complementàries per al diagnòstic clínic
 - 1.2.1 Importància del ús de les escales estandarditzades, planificació i avaluació del tractament
- 1.3 Enfoc multidisciplinari
- 1.4 L'esport com a eina terapèutica

2 ORTESIS I AJUDES TÈCNIQUES EN ELS PACIENTS NEUROLÒGICS

- 2.1 Ortesis
- 2.2 Ajudes a la mobilitat
- 2.3 Sistemes de control postural i posicionament
- 2.4 Ajudes per a la vida diària
- 2.5 Confecció i adaptació de materials

3 FISIOTERÀPIA EN ELS ACCIDENTS CEREBROBASCULARS (ICTUS)

- 3.1 Tipus d'ictus. Pronòstic.
- 3.2 Valoració del pacient amb ictus
- 3.3 Tractament de fisioteràpia en pacients afectats d'ictus
 - 3.3.1 Abordatge terapèutic
 - 3.3.2 Fisioteràpia en l'espatlla dolorosa

4 FISIOTERÀPIA EN LA MALALTIA DEL PARKINSON

- 4.1 Clínica característica del Parkinson: Alteracions del patró de moviment, Alteracions Postural, Dèficits funcionals, Associades
- 4.2 Valoració del pacient amb Parkinson
- 4.3 Tractament de fisioteràpia en els diferents estadis.

5 FISIOTERÀPIA EN ELS T.C.E.

- 5.1 Valoració del pacient amb TCE
- 5.2 Tractament del pacient amb TCE

6 FISIOTERÀPIA EN L'ESCLEROSIS MÚLTIPLE I MALALTIES DE LES MOTONEURONES

- 6.1 Abordatge terapèutic del pacient amb EM
 - 6.1.1 Fase de brots
 - 6.1.2 Cures posturals
 - 6.1.3 Fase ambulatoria
 - 6.1.4 Reeduació de la marxa
 - 6.1.5 Cures respiratòries
- 6.2 Abordatge terapèutic del pacient amb ELA

Pràctica 1- CASOS CLÍNICS

- Observació clínica i planificació dels objectius de l'atenció
- Aplicació de les propostes terapèutiques

7 FISIOTERÀPIA EN LES LESIONS NERVIOSSES PERIFÈRIQUES D'ORIGEN TRAUMÀTIC

- 7.1 Tractament de fisioteràpia en les afectacions nerviosses perifèriques
 - 7.1.1 Radiculopaties
 - 7.1.2 Neuropaties
 - 7.1.3 Lesió del plexe braquial

8 FISIOTERÀPIA EN LES POLINEUROPATIES

8.1 Tractament de fisioteràpia en les polineuropaties

- 8.1.1 Síndrome de Guillain Barre
- 8.1.2 Paràlisis del nervi espinal
- 8.1.3 Paràlisis facial

9 FISIOTERÀPIA EN LES LESIONS MEDUL·LARS

9.1 Valoració motora i sensitiva

9.2 Problemes associats

- 9.2.1 Incontinència
- 9.2.2 Problemes respiratoris

9.3 Tractament de fisioteràpia de les lesions medul·lars en les diferents etapes

9.4 L'esport com a rehabilitador en els malalts medul·lars

10 CASOS CLÍNICS (Pràctica)

10.1 Observació clínica i planificació dels objectius de l'atenció

10.2 Aplicació de les propostes terapèutiques

UNITAT DIDÀCTICA II: FISIOTERÀPIA PEDIÀTRICA

1. GENERALITATS DE LA FISIOTERÀPIA PEDIÀTRICA

1.1 Funcions del fisioterapeuta pediàtric

1.2 Processos d'atenció pediàtrica

1.3 Desenvolupament motriu i aprenentatge del moviment

1.4 Adquisició del control postural i l'equilibri

1.5 Valoració del desenvolupament del nadó i del nen amb problemes neuromotrius.

1.6 El joc com a eina terapèutica

2. NENS PREMATURS

2.1 Característiques

2.2 Tractament de fisioteràpia en els prematurs

3. PARALISIS CEREBRAL INFANTIL

3.1 Concepte de malaltia motriu cerebral

3.2 Alteracions comuns en la PCI i problemes associats

3.3 Valoració del nen afectat de PCI

3.3.1 Exploració

3.3.2 Escales estandarditzades de valoració

3.3.3 Valoració del maluc

3.4 Objectius i estratègies terapèutiques

4. ELS NENS PLURIDEFICIENTS

4.1 Concepte de plurideficiència

4.2 Estimulació Basal i les sales d'estimulació multisensorial

5. ESPINA BÍFIDA

5.1 Etiologia. Classificació. Alteracions secundàries

5.2 Valoració

5.3 Abordatge terapèutic segons els nivells de lesió

6. MALALTIES NEUROMUSCULARS

6.1 Generalitats

6.2 Classificació

6.3 Abordatge Terapèutic en les malalties neuromusculars

6.3.1 Objectius fisioterapèutics generals

6.3.2 Objectius fisioterapèutics en la Distròfia muscular de Duchenne

7. TORTICOLIS MUSCULAR CONGENITA

7.1 Definició. Clínica.

7.2 Tractament

8. PARALISIS BRAQUIAL OBSTÈTRICA

8.1 Definició. Clínica

8.2 Tractament

9 CASOS CLÍNICS

9.1 Observació clínica i planificació dels objectius de l'atenció

9.2 Aplicació de les propostes terapèutiques

UNITAT DIDÀCTICA III: FISIOTERÀPIA EN GERIATRIA

1. INTRODUCCIÓ A LA GERIATRIA

2 NIVELLS ASSISTENCIALS EN GERIATRIA

3 AVALUACIÓ GERIÀTRICA INTEGRAL (AGI)

4 SÍNDROMES GERIÀTRICS

5 DEMÈNCIES

6 EXERCICI FÍSIC EN LA GENT GRAN

UNITAT DIDÀCTICA IV: AMPUTATS

1 TRACTAMENT DE FISIOTERÀPIA EN EL PACIENT AMPUTAT

2: APLICACIÓ PRÀCTICA DEL TRACTAMENT DE FISIOTERÀPIA EN EL PACIENT AMPUTAT

UNITAT DIDÀCTICA V: FISIOTERÀPIA DEL SOL PELVIÀ

1. BASES ANATOMOFISIOLÒGIQUES DEL SOL PELVIÀ

Anatomia i biomecànica del sol pelvià

2.DISFUNCIONS DEL SOL PELVIÀ

2.1 Disfuncions urinàries femenines i masculines

2.2 Disfuncions rectals i prolapses

3. CANVIS MORFOLÒGICS DE LA DONA EMBARASSADA

4. LA FISIOTERÀPIA EN EL PRE I POST PART

5. PRÀCTIQUES

5.1 Exploració i tractament de les disfuncions del sol pelvià

5.2 Exercicis de Kegel, conscienciació de la musculatura pelviana i hipopressius.

5.3 Exercicis de Fisioteràpia en el pre part i post part

Activitats

Tipus d'activitat	Hores amb professor	Hores sense professor	Total
Classes magistrals	48	60	108
Seminaris	4	4	8
Classes Pràctiques	4	8	12
Prova d'avaluació	4	18	22
Total	60	90	150

Les dades que apareixen a la taula de planificació són de caràcter orientatiu, considerant l'heterogeneïtat de l'alumnat.

Avaluació i qualificació

Activitats d'avaluació

Activitat d'avaluació	Competència	Descripció de l'activitat	%
Unitat I i II Teòric	A1 B1 C2 B5 B11 C4 C5	Examen tipus test de 4 respostes, sols una possible resposta correcta. La pregunta incorrecta resta 0,25. Resolució de dos casos clínics a escollir entre quatre: Valoració i planificació terapèutica. Prova d'avaluació al gener (setmana d'avaluació contínua)	50%
Unitat III i IV Teòric	A27 B5 B8 C3 C4	Examen escrit tipus resposta curta. Avaluació contínua juny	25%
Unitat V Teòric i pràctic	A25 A28 B2	Examen tipus test i preguntes curtes. Avaluació contínua juny	25%

Qualificació

AVALUACIÓ CONTÍNUA: (gener i Juny)

L'alumne que no hagi assistit a un mínim del 80% de les classes pràctiques no pot accedir a l'avaluació continuada.

Cal aprovar cada una de les parts per separat per poder aprovar l'assignatura

Unitat I i II (50% nota final)

Examen tipus test al gener (60%) (setmana d'avaluació continuada) + Resolució casos clínics (40%)

Unitat III i IV (25% nota final)

Examen escrit resposta curta. (durant el segon semestre un cop finalitzat el temari).

Unitat V (25% Nota final)

Examen tipus test i preguntes curtes (al finalitzar el segon semestre, setmana d'avaluació continuada al juny)

La nota final correspondrà del resultat de: (sempre que estiguin aprovades les tres parts amb una nota mínima d'un 5)

Nota = 50% Unitat I i II + 25% Unitat III i IV + 25% Unitat V

AVALUACIÓ FINAL: (Juny)

- L'alumne que no hagi assistit al 80% de les sessions pràctiques, o no hagi superat l'avaluació contínua, ha de fer l'examen final en el que s'avalua el contingut teòric i pràctic de tot el curs (mateix tipus examen que en l'avaluació contínua), es segueix el mateix criteri que en l'avaluació contínua.

- L'alumne que ha assistit al 80% de les sessions pràctiques però no hagi aprovat alguna de les tres parts, només s'haurà de presentar a les parts suspeses.

-Una vegada realitzat l'examen final, o alguna de les parts suspeses, no es supera alguna de les parts, l'assignatura quedarà suspesa en la seva totalitat, no es farà la mitjana ponderada mentre no hi hagi un 5 a cada part.

Criteris específics de la nota No Presentat:

Es considerarà un alumne no presentat aquell que no es presenti a l'avaluació final no havent superat l'avaluació contínua.

Bibliografia

- Cano R, Collado S, Neurorehabilitación, Madrid 2012, Editorial Médica Panamericana
- Bisbe M., Santoyo C., Segarra V. , Fisioterapia en Neurología, Madrid 2012, Editorial Médica Panamericana
- Bleeckx, D., , Disfagia, evaluación y reducción de los trastornos de la deglución, Última edició disponible, MC.Grow-Hill
- Bobath K, Kong E. , Trastornos cerebromotores en el niño, Última edició disponible, Editorial Médica Panamericana
- Bobath K. , Base neurofisiológica para el tratamiento de la parálisis cerebral, Última edició disponible, Editorial Médica Panamericana
- Bobath B. , Actividad postural refleja anormal causada por lesiones cerebrales, Última edició disponible, Editorial Médica Panamericana
- Bobath B, Bobath K. , Desarrollo motor en distintos tipos de parálisis cerebral, Última edició disponible, Editorial Médica Panamericana
- Downie, P., Cash neurologia para fisioterapeutas, Última edició disponible, Editorial Médica Panamericana
- Espinosa, J., Arroyo, O., Martín, P., Ruiz D., Moreno, J. A., Guía esencial de rehabilitación infantil. Madrid., Última edició disponible, Editorial Médica Panamericana
- Juan FJ. , Evaluación clínica i tratamiento de la espasticidad, Última edició disponible, Editorial Médica Panamericana
- Le Métayer M. , Educación terapéutica de la motricidad bucofacial, Última edició disponible, Masson
- Le Mèta, M.:Reeducacion cerebromotriz del niño pequeño, 1994, Masson
- LE MÉTAYER, M.: Rééducation cérébromotrice du jeune enfant. Education thérapeutique, Última edición disponible. Masson
- Levitt, S., Tratamiento de la parálisis cerebral y del retraso motor, Última edició disponible, Editorial Médica Panamericana
- Macias ML, Fagoaga J. , Fisioterapia en pediatría, Última edició disponible, MC.Grow-Hill
- SERI Sociedad Española de Rehabilitación Infantil, Rehabilitación infantil, Madrid 2012, Editorial Médica Panamericana
- Serra Gabriel MR., Díaz Petit J., De Sandro J. , Fisioterapia en neurología, sistema respiratorio y aparato cardiovascular., Última edició disponible, Masson
- Stokes M. , Fisioterapia en la rehabilitación neurológica, Última edició disponible, Elsevier
- Rubens J; Da Silva JG. Fisioteràpia geriàtrica. Practica assistencial en el anciano. (1a). Madrid: Mc Graw-Hill. Interamericana.2005
- Abric M Dotte P. Gestos y Activación em geriatría. Barcelona: Masson. 2003

- Delgado MA. Rehabilitación y fisioterapia en geriatría. Alcalá la Real: Formación; 2000
<http://www.segg.es/tratadogeriatría/>
Coordinadores: Sastre J, Pamplona R, Ramon JR; Biogerontología médica. Madrid: Ergon;2009
- Fisioterapia en Obstetricia y Ureginecologia. Carolina Walker. ED Elsevier Masson 2013 Barcelona
 - Reeduación del periné. Fisioterapia en las incontinencias urinarias. Dominique Grosse y Jean Sengler. ED Masson S.A 2001
 - Atlas de Anatomía de la pelvis y Cirugía Ginecológica. Baggihs Michael. 2 edición 2009 ED Médica Panamericana

Assignatures recomanades

- Anatomia II
- Patologia Mèdica
- Patologia Quirúrgica
- Biomecànica clínica
- Radiologia
- Procediments generals de fisioteràpia
- Valoració en fisioteràpia